

Lekcja 10

Zgodnie z prawem

www.coslychac.pl

Życie jest niesprawiedliwe! Dzisiaj dostałem mandat, choć to w ogóle nie była moja wina. Owszem, przeszedłem na czerwonym świetle, ale co z tego. Nie ja pierwszy i nie ostatni. Ulica była pusta i nic nie jechało z żadnej strony, sprawdziłem, nie jestem przecież głupi. Zresztą wiele osób tak robi, także starszych, widziałem nie raz. Tym bardziej nie rozumiem, dlaczego policja musiała zatrzymać akurat mnie. Powinni się zajmować poważniejszymi sprawami. Nawet im to powiedziałem, ale w ogóle to do nich nie dotarło. W kółko tylko powtarzali, że młodym ludziom nie można pobbłażać, bo się niczego nie nauczą. Niby czego mam się uczyć?!

Skomentuj

@follow

Udostępnij

Porozmawiajmy

1. Czy zgadzasz się z autorem bloga, że dostał mandat „za nic”?
2. Dlaczego należy przestrzegać przepisów?
3. Czy czujesz się bezpiecznie w swoim mieście / miejscowości? Proszę uzasadnić swoją odpowiedź.

Przestępczość

I. Proszę uzupełnić tabelę zgodnie z podanym przykładem.

Rodzaj czynu	Nazwa osobowa męska	Nazwa osobowa żeńska	Czynność
przestępstwo	przestępca	<i>przestępczyni</i>	popęlnić przestępstwo
kradzież ¹	złodziejka	kraść /ukraść coś; okradać / okraść kogoś dokonać kradzieży
..... ²	napastnik	napastniczka	napadać / napaść na kogoś
oszustwo	oszust	oszustka ³
fałszerstwo	fałszerz ⁴	fałszować / sfałszować coś podrabiać / podrobić coś
przemyt ⁵	przemytniczka	przemycać/ przemycić coś
..... ⁶	porywacz	porywaczka	porywać / porwać kogoś
zabójstwo	zabójca ⁷	zabijać / zabić kogoś
morderstwo	morderca	morderczyni ⁸
gwałt ⁹	gwałciicielka	gwałcić / zgwałcić kogoś
..... ¹⁰	szantażysta	szantażystka	szantażować / zaszantażować kogoś
włamanie ¹¹	włamywaczka	włamywać się / włamać się do czegoś

II. W poniższym tekście zostały pomieszczone dwa opisy przestępstw z kronik policyjnych. Proszę rozdzielić te teksty.

Hiszpan przyleciał do Warszawy z Brazylii. Zaraz po wylądowaniu **Do nietypowej wpadki doszło o godz. 1 w nocy. Policjanci patrolujący ulice Warszawy zainteresowali się dwoma mężczyznami, którzy prowadzili rowery. Mundurowi opisują, że** został zatrzymany przez polskie służby. Policjanci z wydziału do walki z przestępczością narkotykową w czasie legitymowania 27-letni Maciej K. i 38-letni Rafał M. zachowywali się bardzo nerwowo. Mieli wykrzykiwać na policjantów, by zajęli się zatrzymywaniem przy wsparciu kolegów z Izby Celnej znaleźli w jego bagażu podejrzane pakunki. Były schowane w walizce z odzieżą zapakowane w saszetki, w których miały być preparaty kosmetyczne prawdziwych złodziei. Zapytani o jednoślady, zarzekali się, że należą do nich. Kiedy policjanci przyjrzyli się rowerom, okazało się, że w tylnych kołach brakuje powietrza Jak się okazało, było to około trzech kilogramów kokainy o wartości czarnorynkowej co najmniej 900 tys. zł. Zatrzymany 51-letni mężczyzna usłyszał już zarzut przemytu znacznej ilości środków odurzających a ramy pokryte są pajęczynami. Najbardziej zdziwiła ich jednak drewniana pułapka na myszy, która była przyczepiona do przedniej zębátky. Policjanci zdecydowali się przewieźć obu mężczyzn na komendę. Obywatelowi Hiszpanii grozić może grzywna i kara pozbawienia wolności na czas nie krótszy od 3 do 15 lat. Dość szybko udało się ustalić blok i piwnicę, do której się włamali i ukradli rowery. Stołeczni policjanci pod nadzorem prokuratorskim wyjaśniają okoliczności sprawy, między innymi ustalają, gdzie miały trafić zabezpieczone narkotyki. O kradzieży właściciel jednośladów dowiedział się od policjantów.

Policjanci informują, że za kradzież włamaniem grozi do 10 lat pozbawienia wolności. Na podstawie już zebranego materiału dowodowego sąd podjął decyzję o zastosowaniu wobec 51-letniego mężczyzny środka zapobiegawczego w postaci trzymiesięcznego aresztu.

III. Proszę podać informacje o przestępstwach z ćwiczenia II.

	I przestępstwo	II przestępstwo
Rodzaj przestępstwa	przemyt narkotyków	
Kto i gdzie go dokonał?		
W jakich okolicznościach został ujęty?		
Co mu/ im grozi?		

IV. Proszę przeczytać tekst, a następnie wykonać zamieszczone pod nim ćwiczenie.

Oszustwo „na wnuczka”, polega na tym, że przestępcy w książkach telefonicznych wyszukują osoby, których imiona mogłyby wskazywać, że właścicielami telefonu są osoby starsze. Następnie przestępca (tzw. telefonista) dzwoni do wybranej osoby i przedstawia się jako wnuczek lub wnuczka. Rozmowa prowadzona jest tak, aby oszukiwana osoba uwierzyła, że rozmawia z kimś ze swojej rodziny i sama wymieniła jego imię oraz inne dane, pozwalające przestępcom wiarygodnie pokierować dalszą rozmową. Tak przygotowaną „babcię” „wnuczek” prosi o pilną pomoc finansową.

Oto najpopularniejsze sposoby manipulacji oszustów:

- na wypadek – „telefonista” informuje, że spowodował wypadek samochodowy i pilnie potrzebuje pieniędzy na zapłacenie ofierze wypadku, aby uniknąć wezwania policji i rozprawy sądowej,
- na porwanie – rolę „telefonisty” pełni kobieta podająca się za córkę lub wnuczkę informując, że została porwana i musi zapłacić okup,
- na zwrot długu znajomemu – „telefonista” informuje, że zaciągnął u znajomego pożyczkę i w związku z nieszczęśliwym zdarzeniem tamtej osoby musi szybko zwrócić dług; następnie po odbiór pieniędzy od oszukiwanej osoby przychodzi rzekomy znajomy, który potwierdza swoją ciężką sytuację finansową,
- na zakup nieruchomości lub innego majątku – „telefonista” informuje, że jest w trakcie dokonywania bardzo korzystnej transakcji np. u notariusza i pilnie potrzebuje brakującej kwoty na jej sfinalizowanie. „Wnuczek” zapewnia także „babcię”, że odda dług jak najszybciej.

Gdy „babcia” wyraża zgodę, „wnuczek” informuje, że osobiście nie może przyjść po pieniądze (bo np. jest w areszcie albo jest porwany), ale wyręczy go w tym „kolega” lub „koleżanka” lub inna zaufana osoba, np. „pracownik banku” czy „pracownik sklepu”.

UWAGA!

„Kolega wnuczka” (tzw. odbierak) pojawia się u „babci”. Tam przekazuje telefon komórkowy, umożliwiając w ten sposób ponowną rozmowę z rzekomym „wnuczkiem”, co ma jeszcze bardziej uwiarygodnić mistyfikację.

Gdy zdarza się, że „babcia” mimo wszystko ma wątpliwości, oszuści stosują szantaż emocjonalny: płaczą, błagają o pomoc lub pozorują torturowanie po rzekomym porwaniu.

Oszuści wykonują do swoich ofiar bardzo dużo połączeń telefonicznych, w krótkich odstępach czasu w celu wywarcia presji psychologicznej i nakłonienia do szybkiego przekazania pieniędzy. Takie częste telefony mają, także utrudnić osobie oszukiwanej nawiązanie kontaktu z członkami rodziny, rzekomo proszącymi o pomoc finansową.

Gdy „babcia” jest już odpowiednio zmanipulowana oszust odbiera pieniądze. Często oprócz gotówki (waluta polska i zagraniczna) przestępcy nakłaniają osobę oszukiwaną do wydania im również biżuterii. Bywało, że „odbierak” jechał z ofiarą do banku i tam otrzymywał gotówkę. „Pożyczki” miewają też postać przelewów bankowych na podane konta.

Po wyłudzeniu pieniędzy „telefonista”, chcąc zyskać na czasie, telefonicznie potwierdza odbiór gotówki i kolejny raz zapewnia o bardzo szybkim zwrocie pożyczki. Takie zachowanie powoduje, że oszukani uświadamiają sobie, że padli ofiarą przestępstwa dopiero, gdy nie następuje zwrot pieniędzy w obiecany terminie.

Podobną metodą i ostatnio coraz bardziej popularną jest metoda „na policjanta”.

Najpierw oszust dzwoni do osoby starszej i przedstawia się jako członek rodziny, a następnie błyskawicznie kończy rozmowę. Po chwili ponownie nawiązuje połączenie, przedstawia się jako policjant i informuje, że przed chwilą zadzwonił oszust, natomiast on jest funkcjonariuszem, który rozpracowuje groźną grupę przestępców. Na koniec wyjaśnia rozmówcy, że aby ich zatrzymać potrzebuje pieniędzy i prosi o ich pożyczanie obiecując szybkie oddanie. Po uzyskaniu zgody, udaje się do domu ofiary, gdzie odbiera pieniądze a oszukana osoba pozostaje z poczuciem dobrze spełnionego obowiązku wobec policji.

Jaka jest skala przestępstw „na wnuczka” i „na policjanta”? Na terenie całego kraju w 2016 roku na tzw. „wnuczka” i „policjanta” dokonano prawie 3000 przestępstw, podczas których wyłudżono ponad 32 mln zł. Ponad połowę wszystkich oszustw odnotowano w Warszawie. Liczba tego typu przestępstw rośnie z roku na rok i to mimo szeroko zakrojonych akcji informacyjnych. Trzeba przy tym pamiętać, że nieznaną jest liczba przestępstw, które nie zostały zgłoszone policji.

Na podstawie: <http://warszawa.wyborcza.pl/>

Proszę ocenić, czy poniższe zdania są prawdziwe (P) czy fałszywe (F), czy może brak na ten temat informacji w tekście (BI).

		P	F	BI
0	W książkach telefonicznych są zarejestrowane tylko starsze osoby.		X	
1	Zdarza się, że osoba oszukiwana sama podaje dane potrzebne przestępcom.			
2	„Wnuczek” prosi wyłącznie o wsparcie materialne.			
3	Kobiety pełnią funkcję „telefonisty” tylko wtedy, gdy oszuści inscenizują porwanie.			
4	W sposobie na notariusza „babcia” jest informowana o sprzedaży nieruchomości.			
5	Po pieniądze „wnuczek” nigdy nie zgłasza się osobiście.			
6	Ofiara oszustwa rozmawia tylko przez telefon stacjonarny.			
7	Oszustów interesują tylko pieniądze w gotówce.			
8	Po odebraniu pieniędzy „wnuczek” nie kontaktuje się już z „babcią”.			
9	W metodzie „na policjanta” starsza osoba jest przekonana, że pomaga złapać przestępcę.			
10	Policja zakłada, że nie wszystkie przestępstwa „na wnuczka i policjanta” są ujawniane przez ofiary.			

V. Proszę wysłuchać tekstu i odpowiedzieć na pytania.

1. Jakie są przejawy cyberprzestępczości? Proszę podać trzy przykłady.

- a)
- b)
- c)

2. Dlaczego część osób nie zdaje sobie sprawy z tego, że jest ofiarą cyberprzestępczości?

.....
.....

3. Dlaczego hakerom łatwiej udaje się zaatakować tablety i smartfony niż komputery?

.....
.....

4. Czym powinno się charakteryzować silne hasło?

.....
.....

5. Czy powinniśmy zgłaszać na policję cyberprzestępstwa? Jakie jest twoje zdanie na ten temat?

.....
.....

Zagadka kryminalna

I. Proszę dopasować fragmenty tekstu do odpowiednich ilustracji, a następnie rozwiązać zagadkę kryminalną.

1

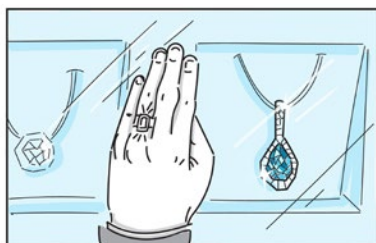

A Do komisariatu zadzwonił właściciel salonu jubilerskiego, niejaki Goldfinger, zawiadamiając policję o napadzie. Po kwadransie na miejsce przestępstwa przyjechał komisarz Hamilton wraz z ekipą.
- W salonie jeszcze nie było nikogo - rozpoczął swą relację jubiler. - Stałem odwrócony tyłem do kontuaru i układałem pudełeczka z biżuterią w ściennej gablocie, gdy nagle usłyszałem za sobą męski głos:

2

3

4

5

6

B Nachyliłem się nad kontuarem aby otworzyć zamykaną na klucz gablotkę z pancernego szkła, w której były wyeksponowane moje najcenniejsze klejnoty, w tym naszyjniki z brylantami. W tej samej chwili poczułem potężne uderzenie w głowę. Upadłem na ziemię i straciłem przytomność.

C Kiedy się ocknąłem, po fałszywym arystokracie nie było już śladu. Wraz z nim zniknęły wszystkie moje najcenniejsze wyroby i cała gotówka z kasy. Cóż to za okropne czasy, panie komisarzu, nikomu już nie można ufać! – dramatycznie zakończył swą relację jubiler.

D – Czy szanowny pan może mnie obsłużyć? – usłyszałem uprzejme pytanie. Przy kontuarze stał starszy, elegancki dżentelmen, ubrany w szary, doskonale skrojony tweedowy garnitur, w muszce i ze staromodną laseczką w dłoni. Na nogach miał markowe zamszowe półbuty, zaś na małym palcu lewej ręki zauważyłem wielki herbowy sygnet. Zapamiętałem doskonale jego wygląd, gdyż tego rodzaju klienci dzisiaj należą już, niestety, do rzadkości.

E Hamilton dokładnie obejrzał salon jubilerski usytuowanie drzwi wejściowych, położenie kontuaru ze szklanymi gablotami, a nawet zajrzał do pustej kasy pancernej. Poszkodowany wskazał policjantowi miejsce za kontuarem, gdzie został zaatakowany. – Panie Goldfinger – powiedział komisarz – wygląda na to, że nie było żadnego napadu, a całą tę historyjkę pan zmyślił aby wyłudzić odszkodowanie. Niepotrzebnie nabił pan sobie guza na głowie, gdyż i tak pójdzie pan siedzieć!

F Lekko zaskoczony obecnością tego dżentelmena, trochę niepewnie odrzekłem: – Oczywiście, milordzie! Traktowałem go z należnym szacunkiem, gdyż tego wymagała jego pozycja społeczna, o czym świadczył sygnet ze znanym mi rodzowym herbem. – Czym mogę służyć? – zapytałem. – Obchodzimy z żoną trzydziestą rocznicę ślubu – odparł – i chciałbym jej ofiarować z tej okazji jakiś drobiazg, powiedzmy, naszyjnik z brylantów...

<https://www.magazyndetektyw.pl/>

1 - A	2 -	3 -	4 -	5 -	6 -
-------	-----	-----	-----	-----	-----

Dlaczego wezwany na miejsce zdarzenia komisarz Hamilton nie uwierzył jubilerowi?

II. W zagadce jest mowa o trzech rodzajach przestępstw. Proszę je wymienić.

1. 2. 3.

Gramatyka

Odmiana wybranych rzeczowników nieregularnych

Przypadek	Liczba pojedyncza	Liczba mnoga
Mianownik <i>kto? co?</i>	<i>sędzia</i>	<i>sędziowie</i>
Dopełniacz <i>kogo? czego?</i>	<i>sędziego</i>	<i>sędziów</i>
Celownik <i>komu? czemu?</i>	<i>sędziemu</i>	<i>sędziom</i>
Biernik <i>kogo? co?</i>	<i>sędziego</i>	<i>sędziów</i>
Narzędnik (z) <i>kim? (z) czym?</i>	<i>sędzią</i>	<i>sędziami</i>
Miejscownik (o) <i>kim? (o) czym?</i>	<i>sędzi / sędzim</i>	<i>sędziach</i>
Wołacz (o!)	<i>sędzio!</i>	<i>sędziowie!</i>

Przypadek	Liczba pojedyncza	Liczba mnoga
Mianownik <i>kto? co?</i>	<i>sędzia (r. ż.)</i>	<i>sędzie</i>
Dopełniacz <i>kogo? czego?</i>	<i>sędzi</i>	<i>sędzi</i>
Celownik <i>komu? czemu?</i>	<i>sędzi</i>	<i>sędziom</i>
Biernik <i>kogo? co?</i>	<i>sędzię</i>	<i>sędzie</i>
Narzędnik (z) <i>kim? (z) czym?</i>	<i>sędzią</i>	<i>sędziami</i>
Miejscownik (o) <i>kim? (o) czym?</i>	<i>sędzi</i>	<i>sędziach</i>
Wołacz (o!)	<i>sędzio!</i>	<i>sędzie!</i>

Przypadek	Liczba pojedyncza	Liczba mnoga
Mianownik <i>kto? co?</i>	<i>książę</i>	<i>książęta</i>
Dopełniacz <i>kogo? czego?</i>	<i>księcia</i>	<i>książąt</i>
Celownik <i>komu? czemu?</i>	<i>księciu</i>	<i>książętom</i>
Biernik <i>kogo? co?</i>	<i>księcia</i>	<i>książąt</i>
Narzędnik (z) <i>kim? (z) czym?</i>	<i>księciem</i>	<i>książętami</i>
Miejscownik (o) <i>kim? (o) czym?</i>	<i>księciu</i>	<i>książętach</i>
Wołacz (o!)	<i>książę!</i>	<i>książęta!</i>

Rozwiązanie zagadki kryminalnej:

Stojąc odwrócony tyłem do kontuaru, a tym samym do drzwi wejściowych, jubiler nie mógł zobaczyć i zapamiętać całej sylwetki wchodzącego mężczyzny. Również rozmawiając z rzekomyim napastnikiem, który wedle zeznania Goldingera stał tuż przy kontuarze, sprzedawca nie mógł zobaczyć jego butów (rys.2).
Nie mógł ich również zobaczyć podczas ucieczki napastnika, gdyż jak sam oświadczył, po uderzeniu w głowę stracił przytomność i upadł na ziemię za kontuarem (rys.4).

Przypadek	Liczba pojedyncza	Liczba mnoga
Mianownik <i>kto? co?</i>	<i>ksiądz</i>	<i>księża</i>
Dopełniacz <i>kogo? czego?</i>	<i>księdza</i>	<i>księży</i>
Celownik <i>komu? czemu?</i>	<i>księdzu</i>	<i>księżom</i>
Biernik <i>kogo? co?</i>	<i>księdza</i>	<i>księży</i>
Narzędnik (z) <i>kim? (z) czym?</i>	<i>księdzem</i>	<i>księżmi</i>
Miejscownik (o) <i>kim? (o) czym?</i>	<i>księdzu</i>	<i>księżach</i>
Wołacz (o!)	<i>księżo!</i>	<i>księża!</i>

Przypadek	Liczba pojedyncza	Liczba mnoga
Mianownik <i>kto? co?</i>	<i>chrzest</i>	<i>chrzty</i>
Dopełniacz <i>kogo? czego?</i>	<i>chrztu</i>	<i>chrztów</i>
Celownik <i>komu? czemu?</i>	<i>chrztowi</i>	<i>chrztom</i>
Biernik <i>kogo? co?</i>	<i>chrzest</i>	<i>chrzty</i>
Narzędnik (z) <i>kim? (z) czym?</i>	<i>chrztem</i>	<i>chrztami</i>
Miejscownik (o) <i>kim? (o) czym?</i>	<i>chrzcie</i>	<i>chrztach</i>
Wołacz (o!)	<i>chrzcie!</i>	<i>chrzty!</i>

I. Wyrazy umieszczone w nawiasach proszę wstawić do zdań w odpowiedniej formie.

0. Adwokat rozmawiał z panią sędzią (pani sędzia) o wezwaniu świadka.

1. Robotnicy jeszcze nie otrzymali (pieniądz) za pracę ukończoną dwa (miesiąc) temu.

2. Zdrada (książę, Radziwiłł - Im.) przyczyniła się do zajęcia Polski przez Szwedów.

3. Nie wszyscy (ksiądz) akceptują formę przyjmowania komunii do (ręka - Im.).

4. Posiadłości (hrabia, Sanguszko) znajdowały się na Mazowszu.

5. Te (dzień) spędzone z (przyjaciel - Im.) na zawsze pozostaną w mojej pamięci.

6. Rozstrzygnięcie tej sprawy powierzono (sędzia Nowicki).

7. Do naszych (ucho) dotarł rzewny głos skrzypiec, a po chwili naszym (oko) ukazał się widok pięknie oświetlonej sceny.

8. Tytuł (powieść) trzeba umieszczać w (cudzysłów).

9. (mężczyzna) z tego
(plemię) byli bardzo wysocy.
10. Oglądałam zdjęcia z (chrzest) moich
..... (brat) bliźniaków.

II. Rzeczowniki podane w nawiasach proszę wstawić do tekstu w odpowiedniej formie.

W jednej z sal **pałacu**⁰ (pałac)⁰ wiszą portrety)¹ (książę)¹ Potockich. Uwagę zwiędzających przykuwają spojrzenia wnikliwych² (oko)² poszczególnych przedstawicieli rodu i sugestywna mimika ich³ (twarz)³.
Zainteresowanie wzbudza obraz⁴ (księżna)⁴ Zofii, sportretowanej w wyrafinowanej pozie, z nietypowym ułożeniem⁵ (ręce)⁵.
Największe wrażenie robi jednak postać pierwszego właściciela pałacu, przedstawionego w⁶ (zbroja)⁶ w⁷ (sceneria)⁷ obozu wojskowego.

III. Rzeczowniki podane w nawiasach proszę wstawić do tekstu w odpowiedniej formie.

Maria, jak wiele młodych **dziewcząt**⁰ (dziewcze), marzy o¹ (książę) z bajki, a siebie widzi w roli² (księżna) żyjącej w dostatku. Często wyobraża sobie, że, po uroczystym ślubie celebrowanym przez³⁴ (5 + książdz), zmierza wspaniałą karetą ku⁵ (pałac) położonemu w przepięknym parku. W tych marzeniach utwierdzają ją⁶ (romans), które czyta nieustannie, a także oglądane w telewizji⁷ (serial). Chociaż zwykle nie szasta⁸ (pieniądz), nie żałuje ich na popularne tygodniki ilustrowane. Przeglądając je,⁹ (oko) nie może oderwać od zdjęć modelek w pięknych kreacjach. Czasem mam ochotę wyrwać jej z¹⁰ (ręka - l.m.) te głupie piśmida, ale przecież nie mam prawa niszczyć cudzych marzeń. A może naprawdę zostanie¹¹ (księżna) ...

Przed sądem

I. Proszę połączyć pojęcia z definicją zgodnie z podanym przykładem.

0 podejrzany		A osoba, której zarzuca się popełnienie przestępstwa, postawiona przed sądem
1 oskarżony		B w Polsce: członek sądu reprezentujący społeczeństwo
2 świadek		C osoba upoważniona do obrony oskarżonego w sądzie
3 przesłuchanie		D osoba podejrzewana o dokonanie przestępstwa
4 śledztwo		E wydanie wyroku określającego karę dla oskarżonego za popełnione przestępstwo
5 zeznanie		F badanie przyczyn i okoliczności popełnienia przestępstwa prowadzone przez prokuraturę i policję
6 oskarżyciel		G osoba powołana przez sąd do złożenia zeznań dotyczących rozpatrywanej sprawy
7 obrońca		H osoba, która przed sądem żąda ukarania oskarżonego
8 ławnik		I osoba powołana do rozpoznawania spraw i wydawania wyroków w imieniu państwa

9	sędzia	J	podczas prowadzonego śledztwa wypytywanie kogoś o szczegóły dotyczące sprawy
10	aresztowanie	K	oficjalne wyjaśnienia złożone w sądzie lub przed innymi władzami
11	skazanie	L	pozbawienie wolności osoby podejrzanej o popełnienie przestępstwa
12	uniewinnienie	Ł	uznanie oskarżonego przez sąd za niewinnego

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
D												

II. Proszę połączyć czasownik z odpowiednim wyrażeniem.

0. popełnić	a) dowody
1. złożyć	b) pozew sądowy
2. udowodnić	c) wyrok
3. przesłuchać	d) grzywnę
4. przedstawić	e) apelację
5. wnieść	f) zarzuty
6. prowadzić	g) winę
7. uniewinnić	h) przestępstwo
8. postawić	i) oskarżonego
9. zapłacić	j) świadka
10. wydać	k) śledztwo

0 - h	1 -	2 -	3 -	4 -	5 -	6 -	7 -	8 -	9 -	10 -
-------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------

III. Na podstawie poniższych ilustracji proszę wypowiedzieć się na temat ścigania i karania przestępców.

SKŁAD SĘDZIOWSKI

ŁAWNIK SĘDZIA PRZEWODNICZĄCY ŁAWNIK

OSKARŻYCIEL OBROŃCA OSKARŻONY

PUBLICYNOŚĆ

Mobbing w szkole

I. Proszę połączyć wyraz z odpowiednią definicją zgodnie z podanym przykładem.

0 szykanowanie	A naruszanie czyjejs godności osobistej, obrażanie, znieważanie kogoś, lżenie
1 ośmieszanie	B osoba niezręczna, niezaradna
2 wyszydzanie	C lekceważyć coś
3 ubliżanie	D agresywne lub prowokacyjne zachowanie wobec kogoś
4 poniżanie	E powodowanie, że ktoś lub coś staje się przedmiotem śmiechu i drwin; kompromitowanie
5 zaczepka	F osoba przewodząca w nakłanianiu grupy ludzi do czegoś złego
6 okrucieństwo	G nękanie kogoś, dokuczanie, utrudnianie komuś działania; prześladowanie kogoś
7 niezdara	H upokarzanie, upadlanie kogoś
8 empatia	I zachowanie okrutne, nieludzkie, bestialskie wobec kogoś
9 prowodyr	J dotyczące wzajemnych zależności między psychiką a ciałem
10 symulować	K wyśmiewanie kogoś; kpienie, drwienie z kogoś, ośmieszanie
11 bagatelizować	L chorobliwy brak apetytu
12 psychosomatyczne	Ł świadomie wprowadzać w błąd otoczenie przez udawanie np. choroby
13 jadłowstręt	M umiejętność wczuwania się w stan wewnętrzny drugiej osoby

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
G													

II. Proszę dopasować podtytuły do fragmentów tekstu zgodnie z podanym przykładem.

Gdzie pojawia się mobbing?

Kto jest sprawcą mobbingu?

Co to jest mobbing?

Dlaczego tak trudno rozpoznać mobbing?

Jak ustrzec dziecko przed mobbingiem?

Jaki jest mechanizm mobbingu?

Jakie są skutki mobbingu?

Jak zaczyna się mobbing i jak przebiega?

Jakie są cechy mobbingu?

Kto jest ofiarą mobbingu?

Gdzie pojawia się mobbing?

W ostatnich latach bardzo głośno mówi się na temat mobbingu w pracy. Ciągłe poniżanie, szykanowanie, ośmieszanie przez szefa czy współpracowników – takimi sensacjami żyje kolorowa prasa. Niestety mobbing to nie tylko zjawisko, które dotyczy dorosłych, Tego okrucieństwa doświadczają także dzieci - w szkole, na uczelni czy podczas zabawy na podwórku.

Najprościej mobbing można określić jako wytworzenie się wokół ofiary atmosfery zagrożenia, która ma na celu wyłączenie jej z grupy koleżeńskiej lub z życia społecznego.

Do najczęstszych form mobbingu zalicza się:

- szykanowanie,
- izolowanie,
- wyśmiewanie, wyszydzanie, ubliżanie,
- obmawianie, plotki,
- szantaż,
- przemoc fizyczną (popychanie, bójki, zaczepki, wrogie gesty).

Aby można było mówić o przejawach mobbingu muszą wystąpić następujące cechy:

- prześladowanie ofiary przez sprawcę mobbingu musi trwać przez dłuższy czas, powinno mieć charakter ciągły i trwać co najmniej pół roku,
- mobbing ma charakter celowy, czyli sprawcy chodzi o wyłączenie ofiary
- z grupy koleżeńskiej bądź zepsucie jej opinii,
- sprawca mobbingu ma nad ofiarą przewagę psychiczną lub fizyczną.

Do mobbingu może dochodzić już w klasie I szkoły podstawowej. Fakt, iż dzieci spotykają się z nowym otoczeniem wyrabia w maluchach chęć zajęcia w klasie określonej pozycji. Mechanizm mobbingu jest bardzo prosty. Najczęściej (choć nie zawsze) ofiarą staje się dziecko słabe psychicznie lub „inne” w porównaniu z rówieśnikami. Natomiast sprawca mobbingu pragnie udowodnić ofierze i pozostałym dzieciom swoją przewagę („jestem twardy”, „nikogo się nie boję” itp.).

Ofiarą mobbingu może stać się każde dziecko, lecz na największe ryzyko narażone są dzieci, które są „inne” od swoich rówieśników. Ta inność może dotyczyć np. wzrostu, koloru skóry, włosów, stylu ubierania się, zachowania. Ofiarami stają się prymusi szkolni, niezdary klasowe, dzieci mniej sprawne fizycznie, jękające się, otyłe - przykłady można podawać w nieskończoność. Narażone są też dzieci spokojne, ciche, otaczane w domu nadopiekuńczością, słabe psychicznie, które nie potrafią same się obronić, przeciwstawić sprawcy mobbingu.

Najczęściej sprawcami mobbingu (mobberami) są dzieci agresywne w stosunku do kolegów i do dorosłych, mające potrzebę dominowania i tyranizowania innych. Są silniejsi zarówno psychicznie jak i fizycznie w porównaniu do swoich ofiar.

Bardzo często grożą, wyszydzają, wyśmiewają się z innych i są prowodyrami wszelkiego rodzaju zaczeppek. Są to dzieci o niskim poziomie empatii. Sprawcami mobbingu bywają częściej chłopcy niż dziewczynki.

Dziecięcy mobbing generalnie rozpoczyna się bardzo niewinnie. W każdej klasie można znaleźć „kozła ofiarnego”. Początkowo są to drobne, pojedyncze zaczepki ze strony sprawcy mobbingu tzw. „badanie terenu”. Agresor sprawdza jak reaguje na atak ofiara i czy jest jakiegokolwiek zainteresowanie ze strony kolegów z klasy. Jeżeli ofiara jest bierna na ataki, nie umie się obronić i nie ma obrońców, do zaczeppek dołączają się inne formy takie jak plotki, publiczne poniżanie, a także przemoc fizyczna.

Z czasem ofiara utwierdza się w przekonaniu, że jest kimś gorszym, czuje się odrzucona i najczęściej zaczyna izolować się od grupy. Za wszelką cenę chce być jak najdalej od sprawcy mobbingu i dlatego, przed wyjściem do szkoły zaczyna symulować rozmaite choroby.

Rozpoznanie, że dziecko padło ofiarą szkolnego mobbingu jest bardzo trudne z wielu powodów, a między innymi:

- mobbing to przemoc, która nie pozostawia śladów zewnętrznych na ciele lecz rany psychiczne,
- ofiara żyje w ciągłym strachu przed sprawcą mobbingu i dlatego nie ma odwagi przełamać swojego lęku i poinformować nauczyciela czy bliskich o problemie,
- ofiara żyje w przekonaniu, że jest „gorsza” i wstydzi się mówić o swoich kłopotach
- często sami nauczyciele mogą prowokować zaistnienie mobbingu, wyśmiewając czy poniżając dziecko na forum klasy,
- świadkowie mobbingu są objęci „zmową milczenia”, są świadomi, że donosząc nauczycielowi sami mogą stać się ofiarą mobbera.
- brak zainteresowania ze strony rodziców, bagatelizowanie problemu kiedy dziecko zaczyna rozmawiać o swoich problemach.

Ofiary mobbingu są przeważnie zastraszone, czują się odrzucone, a ponadto mają świadomość swojej niskiej wartości, żyją w ciągłym stresie.

Ogólnie można wskazać na dwie grupy skutków mobbingu:

- następstwa psychiczne: depresja, nerwice, natręctwa, zakłócenia koncentracji, a w najgorszych sytuacjach próby samobójcze.
- następstwa psychosomatyczne: jadłowstręt, schorzenia żołądka i układu pokarmowego, zakłócenia pracy serca, oddechu, zakłócenia snu, nadmierne napięcie mięśni, bóle głowy.

Jeśli rodzic zaczyna podejrzewać, że dziecko jest dręczone, powinien natychmiast powiadomić o tym szkołę, w szczególności wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego i psychologa, a następnie monitorować podjęte przez nich działania. Może również skontaktować się z rodzicami uczniów, którzy według dziecka prowokują zaczepki, i wspólnie z nimi podjąć kroki w celu poprawy sytuacji. Jeśli działania podjęte przez szkołę zawodzą, rodzic może zażądać zaangażowania pomocy z zewnątrz.

Na podstawie; <https://wylecz.to/>

III. Proszę posłuchać piosenki, a następnie wykonać zamieszczone pod nią ćwiczenie.

Kiedy już będę dobrym człowiekiem

Słowa: Bogdan Łyszkiewicz

A jak już będę dobrym człowiekiem
Niczego nie będę się bał
Zniszczę niewierność i kłamstwo zniszczę
Taką siłę będę miał

Ty się śmiejesz, a ja w to wierzę
Moja wiara to wszystko, co mam
Ty się śmiejesz, a ja w to wierzę
Moja wiara to wszystko, co mam

A jak już będę dobrym człowiekiem
Nigdy nie będę sam
Zniszczę obłudę i zazdrość zniszczę
Taką siłę będę miał

Ty się śmiejesz, a ja w to wierzę
Moja wiara to wszystko, co mam
Ty się śmiejesz, a ja w to wierzę
Moja wiara to wszystko, co mam

A jak już będę dobrym człowiekiem
Zapomnę, kto ile wart
Pomyślę o szczęściu i wiecznej radości
Taką siłę będę miał

Ty się śmiejesz, a ja w to wierzę
Moja wiara to wszystko, co mam
Ty się śmiejesz, a ja w to wierzę
Moja wiara to wszystko, co mam

Proszę podać formy pokrewne do wyrazów podkreślonych w tekście piosenki zgodnie z podanym przykładem.

kłamstwo: kłamać, kłamca, kłamczuch, kłamczucha, kłamanie

siła:

wiara:

obłuda:

zazdrość:

szczęście:

radość:

Opis sytuacji

Opis sytuacji to relacja z tego co się wydarzyło. Tekst powinien zawierać informacje o: czasie i miejscu zdarzenia

- osobach uczestniczących w zdarzeniu
- zachowaniu osób uczestniczących w zdarzeniu.
- Istotne jest, aby w opisie główne zdarzenie było oddzielone od mniej ważnych zdarzeń pobocznych (epizodów).

Opis sytuacji jest formą pośrednią między sprawozdaniem a opowiadaniem.

I. Proszę uporządkować opis sytuacji, ustawiając zdania w odpowiedniej kolejności.

- 0 Dzieci bawią się na placu zabaw koło przedszkola.
- Któreś dziecko w pewnym momencie podstawia mu nogę.
- Mopsik goni ją z wrzaskiem.
- Wychowawczynie zauważa wypadek i wkracza, pocieszając Mopsika.
- Nagle jedna dziewczynka zrywa z głowy czapkę otyłemu chłopcu, nazywanemu przez matkę pieszczotliwie Mopsikiem.
- Mopsik zmienia kierunek i rzuca się w ślad za czapką.
- Pokrzykując, ucieka ze swoją zdobyczą.
- Zwraca mu czapkę i gani dzieci za niegrzeczne zachowanie.
- Czapka wędruje od jednego dziecka do drugiego.
- Mopsik przewraca się i zaczyna płakać.
- Kiedy już się wydaje, że niemal ją dogonił, ta rzuca czapkę innemu dziecku.

II. Proszę zaproponować dalszy przebieg wydarzeń i uzupełnić opis sytuacji.

Kilka minut po godzinie 2 w nocy do wszystkich patroli trafił komunikat o włamaniu do lokalu gastronomicznego na Ursynowie. Mężczyzna wyważył drzwi w barze i ukraść kasetki z pieniędzmi.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Tam wybiegł z samochodu i po krótkim pościgu został zatrzymany przez policjantów. Marcinowi R. grozi 10 lat więzienia.

III. Proszę na podstawie poniższej ilustracji opisać zdarzenie. W opowiadaniu proszę przedstawić to co było, co jest i co będzie.

.....

Kącik literacki

Grzegorz Kasdepke (ur. 1972) – polski pisarz dla dzieci i młodzieży, autor scenariuszy, dziennikarz. Jest autorem serii książek dla dzieci p.t. *Detektyw Pozytywka*. Seria ukazała się także po ukraińsku. Każda książka jest zbiorem opowiadań zawierających zagadki na wzór kryminalnych. Tytułowym bohaterem jest detektyw Pozytywka, właściciel agencji detektywistycznej *Różowe Okulary*. Jest to postać sympatyczna, ale czasami zachowuje się dziwnie, np. do obrony własnej wykorzystuje wyłącznie kaktusa.

Proszę wysłuchać jednej z zagadek z książki *Detektyw Pozytywka*, a następnie uzupełnić tabelę.

Zagadka trzynasta, czyli kto popsuł latawiec?!

Czas akcji	<i>lato, wakacje</i>
Miejsce akcji
Wyposażenie namiotu detektywa	1. <i>kaktus w doniczce</i> ; 2. ; 3. ; 4. ;
Bohaterowie	1. 2.

Odtworzenie przebiegu wydarzeń	<p>..... Rano chłopiec znajduje mokry, zniszczony latawiec i wpada w rozpacz.</p> <p>..... Zostaje ogłoszony konkurs na najpiękniejszy latawiec wykonany przez dzieci odpoczywające na koloniach.</p> <p>..... Do akcji wkracza Detektyw Pozytywka.</p> <p>..... Chłopiec robi latawiec z listewek i cienkiego papieru.</p> <p>..... Detektyw Pozytywka uważa, że winowajcą jest sam chłopiec.</p> <p>..... Chłopiec zostawia gotowy latawiec na noc na dworze.</p>
Rozwiązanie zagadki	<p>Chłopiec jest winny, bo</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

Projekt

Proszę przygotować się do dyskusji *Przestępczość wśród młodzieży*.

W tym celu proszę zebrać informacje na temat:

- rodzajów przestępczości,
- liczby dokonywanych przestępstw,
- sposobów zwalczania przestępczości wśród nieletnich.